

informace

S
Č
F

ZPRAVODAJ SVAZU ČESKÝCH FILATELISTŮ

Číslo 3/2013

40. ročník Filatelistické olympiády mládeže 2013

Letos je tomu právě čtyřicet let, co se v Hodoníně konal první ročník filatelistické Olympiády mladých filatelistů. S myšlenkou i její kompletní realizací přišel vedoucí tamního KMF „Velká Morava“ Josef Šolc, který vypracoval celkovou strukturu a pravidla soutěže a publikoval je v časopise Filatelie. Soutěž sponzoroval Okresní dům pionýrů a mládeže v Hodoníně a Klub filatelistů 06-44 „Slovácko“. Zúčastnilo se pět kroužků, které měly k dispozici metodickou příručku, zpracovanou společně dvojicí Šolc – Dvořáček (historik Masarykova muzea v Hodoníně). Aby soutěž dostala tehdy nezbytnou podporu Národní fronty, zvolil autor pro první ročník nosné téma s názvem „Československé dělnické hnutí až do Vítězného Února“, což se ukázalo jako prozíravé. Podpora přišla od tajemníka SČSF Aloise Duška a soutěž „měla zelenou“. Další ročníky už byly zaměřeny na nejrůznější témata z přírody, kultury, techniky, sportu a dalších oblastí, blízkých dětským zájmům.

Po prvním úspěchu se Komise mládeže SČF a ZSF dohodly, že budou Filatelistickou olympiádou (FO) pořádat každoročně, aby co nejvíce dětí mohlo soutěžit ve filatelistických znalostech a filatelistické praxi – tvorbě tří listů exponátů přímo na místě. Také dobrá znalost našeho filatelistického materiálu ke stanovenému tématu podstatně přispívá k filatelistickým znalostem soutěžících.

Myšlenku filatelistické olympiády se dalším generacím obětavých organizátorů podařilo nejen úspěšně realizovat, ale hlavně udržet do současnosti jako základní náplň činnosti našich nejmladších filatelistů. A nejen našich, ale i mladých ve Slovenské republice, kde FO dodnes permanentně probíhá, samozřejmě už s vlastními tématy, odlišnými od českých.

Tematické znalosti a možnosti využití známek při tvorbě minixponátů se také měnily. Od předem vypsanych československých známek, přes ostatní naše neznámkové materiály až po současnost, kdy se mohou využívat všechny dostupné materiály. Dnes mohou mladí filatelisté využívat i elektronické pomůcky a „virtuální“ materiály pro tvorbu elektronických exponátů.

Národní kola FO byla často součástí kongresů mladých filatelistů. Dnes, ve skromných podmínkách, se kongresy mladých filatelistů již nekonají, ale národní kola filatelistické olympiády zůstala. Letos to byl jubilejní **40. ročník** s tématem „Od Velké Moravy k České republice“. Národní kolo se konalo v Brně – Komíně. Zúčastnilo se ho 21 mládežníků z celé republiky.

V pátek odpoledne byl pro všechny delegace připraven společný program. Ve tři hodiny všichni odjeli „šalinó“ do středu města a pěšky do

Vítězové nejstarší kategorie 40. ročníku Filatelistické olympiády mládeže v Brně (zleva): Gabriela Soukupová - 3. místo, Martin Bečička - 2. místo a Pavlína Ondřejková - 1. místo.

šli na Zelný trh, kde je vstup do brněnského podzemí. Labyrint pod Zelným trhem sloužil od 13. století obchodníkům s potravinami, a svůj specifický ráz si uchovával dodnes. Prohlídková trasa trvá zhruba hodinu. Musí se zdolat celkem 212 schodů a trasa vede v hloubce 6 - 8 metrů. Ve sklepení najdeme galerie, expozici vína, potraviny, svídel, alchymistického dílnu a expozici archeologických nálezů. Také je zde trestnice s různými mučidly, středověký šenk a nakonec překvapení pro odvážné - klec bláznů. Tu si mládežníci i někteří vedoucí vyzkoušeli „na vlastní kůži“. Po skončení prohlídky podzemí se Zdeněk Okáč stal průvodcem po moravské metropoli. Zúčastněným postupně ukázal řadu pamětihodností, jako je brněnská radnice a „brněnský drak“. Potom následovala společná večere v restauraci s přílehlavým názvem U Večeří. Večer se vedoucí delegací věnovali přípravě olympiády, ostatní většinou sledovali kvalifikační utkání v kopané.

V sobotu dopoledne začala vlastní soutěž. Po úvodním zahájení předsedou organizačního výboru Zdeňkem Okáčem a přivítáním všech soutěžících a hostů byla zahájena teoretická část olympiády. Soutěžící vyplnili testy, a po nich již následovala tvorba miniexpozitů na dané téma. Výsledky práce průběžně hodnotila pětičlenná jury. Soutěžící se po dokončení soutěže mohli naobědvat. Jury mezitím vyhodnotila výsledky soutěže a připravila diplomy a ceny pro soutěžící. Po obědě došlo na vyhodnocení olympiády. Soutěžící v jednotlivých kategoriích obdrželi krásné diplomy a ceny, které připravila komise mládeže, organizátoři a tradičně také František Talián z nakladatelství Fortuna.

V průběhu olympiády byly vystaveny exponáty k soutěži o nejlepší elektronický minieponát s tématem filatelistické olympiády a exponáty k významným výročím v roce 2012. Členové KMF Znojmo Anna Zoufalá a Jiří Kotrnetz vystavili exponáty „100 let skautingu“ a „70. výročí vyhlazení Lidic a Ležáků“. Pavlína Ondřejková z Vičnova exponát „Naučili nás číst a psát“. Všichni byli také po zásluze oceněni.

Výsledky jednotlivých soutěžících odrážejí současný stav české mládežnické filatelie. Na jedné straně to jsou vynikající výsledky známých soutěžících. Na druhé straně se ale do soutěže národního kola dostali soutěžící, kterému se nepodařilo v teoretickém testu získat ani jeden bod. To se stalo letos poprvé, ale kde se stala chyba? Je dobré upřednostnit účast v soutěži nad znalostmi? To by měli v první řadě posoudit vedoucí mladých filatelistů, kteří mají přípravu soutěžících ve svých rukách.

Stupně vítězů v jednotlivých kategoriích obsadili:

Kategorie Z: 1. Vojtěch Zábojník JM, 2. Michaela Sedláková JM, 3. Daniel Soukup J-ZČ

Kategorie A: 1. Vojtěch Liška J-ZČ, 2. Samuel Soukup J-ZČ, 3. Lukáš Farský VČ

Kategorie B: 1. Petr Hřebenár J-ZČ, 2. Ladislav Štefka JM, 3. Tomáš Prusík J-ZČ

Kategorie C: 1. Pavlína Ondřejková JM, 2. Martin Bečička VČ, 3. Gabriela Soukupová J-ZČ

Průběh finále FO 2012/13 lze hodnotit velmi kladně. Organizátorům z jihomoravské komise mládeže se podařilo zajistit ve Střední škole informatiky, poštovníctví a finančnictví v Brně - Komině dobré podmínky pro všechny zúčastněné i za cenu značných finančních nákladů ze strany organizátorů. Závěrem je třeba poděkovat všem, kteří se na zdárném průběhu národního finále podíleli, a doufat, že naši nejmladší členové mají před sebou nejméně dalších čtyřicet zdařilých ročníků mládežnických filatelistických soutěží.

Václav Špatný
předseda jury Filatelistické olympiády

Lepší vyhořet než se stěhovat?

S oblibou se to říká, ale my s tím nemůžeme souhlasit. Oheň by nám naše filatelistické poklady spolehlivě zlikvidoval, kdežto stěhování nám je jenom kamsi hluboko založí a uschová, takže po pracném balení a neméně pracném vybalování máme obvykle ještě půl roku co dělat, než vše zase jakž takž uspořádáme „do původní polohy“.

V uplynulém pololetí takový zrychlený přesun, na jaké se pamatují ze své dvouleté základní vojenské služby, zažil sekretariát SČF. V honosném klášterním objektu na smíchovské Holečkové ulici jsme zůstali téměř osamoceními nájemníky; budoucnost byla nejistá. Pověřená komise včele s místopředsedou Vítem Vaníčkem doporučila po průzkumných jednáních přesun do nového působiště v Opletalově ulici, v domě Autoklubu ČR. Sjednaný termín zkomplikovala částečná neprůjezdnost Prahy po výbuchu plynu – z jednoho dne byly dva – ale nakonec díky obětavosti pracovníků sekretariátu stály bedny s knihami, regály, nábytek a další spousta materiálu ve 3. a 4. patře Autoklubu. Vybalování mohlo začít. Škoda jen, že se až po dokončení náročného přesunu a jeho vyhodnocování zjistilo, že se naši nejlepší odborníci na stěhování tohoto aktu nezúčastnili, ale přispěli až při vyhodnocování tvrdou adresnou kritikou.

Věřme, že umístění sekretariátu, svazové knihovny i zasedací místnosti v „Opletalce“ bude prospěšné a dlouhodobé. Pamatuji sekretariát v Jindřišské ulici, kam jsem chodil hned po založení Svazu, poté za Prašnou bránu v Celetné ulici. Tam jsme měli na historické budově v omezení zapuštěnou krásnou bronzovou tabulku s tehdejšími znaky naší organizace, neboť bylo třeba splnit oprávněné požadavky památkářů. Z exponovaného místa na Starém Městě, v samotném srdci metropole, jsme se na počátku nového režimu museli odstěhovat na Žižkov, do přízemí na Seifertově ulici. Ovšem brzy jsme se i z tohoto rohového domu stěhovali do patra činžáku v nedaleké Přiběnické ulici, kde byly podmínky jednoznačně nevyhovující. Česká pošta však na nás nezapomněla a výsledkem byl dlouholetý pobyt v jejím objektu na Smíchově. Za tento vstřícný přístup se České poště, s.p., a jejímu vedení sluší upřímně poděkovat. A ještě připojuji snímek nového sídla našeho sekretariátu.

Josef Šolc, šéfredaktor

Usnesení 8. schůze předsednictva SČF, konané v sobotu 22. 6. 2013 v zasedací místnosti SČF, Opletalova 29, Praha 1

Schválená návrhová komise: J. Fronc, J. Šolc, Z. Töpfer
Ověřovatelé zápisu: V. Kopecký, W. Müller

Předsednictvo SČF vzalo na vědomí:

1. Zprávu o časovém postupu, problémech a výsledcích stěhování sekretariátu SČF z Holečkovy ulice do Opletalovy, přednesenou ing. Müllerem.
2. Vysvětlení průběhu stěhování a návrh dalšího postupu při řešení současné situace, přednesené Mgr. Malečkem.
3. Podepsání Dohody o spolupráci mezi Svazem českých filatelistů a Svazem polských filatelistů.
4. Konstatování, že ZSF jmenoval ing. Davida Schillera a MUDr. Bedřicha Helma do jury výstavy NITRAFILE 2013 a ing. Milana Černíka jako pozorovatele jury.
5. Informaci, že výstava OSTROPA 2013 bude finančně uzavřena do 31. července 2013.
6. Informaci o přípravě Filatelistické výstavy SVITAVY 2014 (2. a 3. stupně) ve dnech 25. – 28. září 2014 – předseda org. výboru Dr. Miloš Pešek (předseda pořádajícího KF 05-78 Svitavy).
7. Příští schůze výkonného výboru se bude konat 31. srpna 2013.

Předsednictvo SČF ukládá:

1. Předsedovi a tajemníkovi SČF podepsat dodatek k nájemní smlouvě s Autoklubem.
2. Stáhnout zpět návrh na změnu sídla společnosti.
3. Národnímu komisaři výstavy NITRAFILE 2013 ing. Schillerovi zajistit výstavní Čestnou cenu SČF – na toto ocenění věnuje SČF částku 1.000,- Kč.

Předsednictvo SČF schválilo:

1. umístění sekretariátu SČF ve čtyřech místnostech v budově Autoklubu České republiky (Opletalova 29, 110 00 Praha 1) za předpokladu, že klub filatelistů

00-01 Praha uhradí část nákladů na zasedací místnost ve výši 3.000,- Kč/měsíc.

2. Pořádání Filatelistické výstavy PLZEŇ 2015 – výstava 1. stupně s mezinárodní účastí, neboť Plzeň obdržela na rok 2015 titul Evropské hlavní město kultury.
3. Konání Filatelistické výstavy CHOMUTOV 2015 (1. stupně) v první polovině května 2015.
4. Záměr uspořádat Světovou výstavu poštovních známek PRAGA 2018.
5. Záměr pozvat na společné jednání Komise znalců SČF a SSČSZ o vytvoření doporučení pro specializovanou katalogizaci českých známek a celin i Společnost sběratelů celin SČF.

Předsednictvo rozhodlo udělit Čestné uznání SČF za rozvoj filatelie:

1. Otto Hornungovi in memoriam.
2. Deseti dlouholetým funkcionářům britské Society of Czechoslovak Philately in Great Britain podle zdůvodněného, podrobně vypracovaného návrhu Lubora Kuncce (viz dodaný seznam). Vyznamenání budou uvedeni i se zdůvodněním v nejbližších Informacích SČF (dámy: Yvonne Wheatley, D. Yvonne Gren a Lindy Bosworth; pánové: Colin W. Spong, Rex A. Dixon, Richard Beith, Brian Dayc, Dr. Mark Wilson, Robert J. Hill a Tony Bosworth).

Předsednictvo SČF na návrh komise jurymanů jmenovalo:

- Ing. Petra Fencla svazovým jurymanem pro obor tematické filatelie;
- Ing. Milana Černíka kandidátem svazového jurymana pro obor poštovní historie.

Přečteno a odsouhlaseno.

INFORMACE TAJEMNÍKA SČF

Vážení přátelé,

s mnohými z vás jsem hovořil na Sběrateli, pro ty, kteří do Prahy přijet nemohli, sděluji následující:
Opět máme a rozdělujeme **vstupenky na Den filatelie**, který se bude konat 7. listopadu 2013 v Poštovním muzeu. Součástí programu bude autogramiáda autorů emise Umění 2013. Všichni členové SČF, včetně mladých filatelistů, pokud jsou registrováni ve svém KMF a mají zaplacen členský příspěvek 50 Kč, obdrží **prémiový tisk** s rytinou Kupkova obrazu „Radosti života“.

Spolu s ředitelem odboru známkové tvorby České pošty, s. p., ing. Břetislavem Janíkem a rytcem Václavem Fajtem jsem byl přítomen při zkušebním nátisku v Poštovní tiskárně cenin; naši členové i letos dostávají za svou věrnost SČF nádherné umělecké dílo.

Mám k vám následující prosbu. Každoročně rozesíláme prémiové tisky a vstupenky na Den filatelie do těch KF, jejichž zástupci si je nevyzvedli ve stánku SČF na Sběrateli – (s výjimkou pražských KF). Byli bychom rádi, kdybyste nám co nejdříve napsali, jestli vyšlete svého zástupce do Prahy, aby výše uvedené tisky vyzvedl osobně, nebo je chcete poslat poštou.

Naše nová adresa:

Svaz českých filatelistů, Opletalova 29, Praha 1, PSČ 110 00

Telefony: 222 541 395 - sekretariát; 224 212 292 - tajemník

Budova je naproti Hlavnímu nádraží. Projdete kolem vrátnice, dáte se vlevo a uvidíte vystavený historický automobil TATRA. Před ním je osobní výtah, kterým vyjedete do 4. patra. Hned u výstupu jsou dveře č. 401 (sekretariát a knihovna) a č. 410 (tajemník). Těšíme se na vaši návštěvu.

Srdečně vás všechny zdravím a přeji vše nejlepší a hodně zdaru ve vaší náročném práci pro kluby filatelistů, odborné společnosti a komise SČF.

Jaroslav Maleček, tajemník SČF

Ohlédnutí za 1. slovensko-českou výstavou NITRAFILEA 2013

1. SLOVENSKO - ČESKÁ

FILATELISTICKÁ VÝSTAVA
NITRAFILEA 2013

Kdo si udělal mezi 4. a 6. červencem 2013 čas a vydal se do Nitry, mohl se zúčastnit velkolepých oslav 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. A ten, kdo věděl o konání filatelistické výstavy v divadle Andreja Bagara přímo v centru dění oslav, mohl se potěšit pohledem na kvalitní exponáty z České a Slovenské republiky. O výstavě samotné toho bylo a jistě ještě bude napsáno hodně, takže se v tomto článku zaměřím především na výsledky a zhodnocení účasti českých vystavovatelů.

Představilo se celkem 68 soutěžních exponátů v 8 soutěžních třídách; z nich bylo plných 26 z České republiky. Všechny exponáty byly vystaveny, žádný nebyl hodnocen v trezoru (bohužel za cenu velmi úzkých uliček mezi výstavními rámy, ve kterých někdy nebylo jednoduché se navzájem vyhnout). Úroveň vystavených exponátů byla velmi vysoká, o čemž svědčí i udělená hodnocení. Více než třetina exponátů obdržela minimálně pozlacenou medaili, a tedy i kvalifikaci na mezinárodní výstavy.

Nejúspěšnější soutěžní třídou byla třída poštovní historie. Byl zde vystaven nejlepší exponát výstavy „Uhersko – předznámkové období“ Juraje Pálky, který po zásluze získal **velkou zlatou medaili** za 95 bodů. Další čtyři exponáty v této třídě byly ohodnoceny **zlatou** medailí, z toho dva byly českých vystavovatelů – Jindřich Vomela získal za exponát „Brno – Brünn – Brunn“ 88 bodů a Vladimír Malovík za „Použití služebních známek na Slovensku“ 85 bodů a blahopřání jury. O jediný bod utekla zlatá medaile Vladimíru Münzbergerovi; za svůj jednorámový exponát „Československo – měnová reforma, korespondence do ciziny“ obdržel 84 bodů, což stačilo na velkou pozlacenou medaili. Poslední z českých zástupců v této soutěžní třídě Lubor Kunc představil exponát „Rakousko-Uherská pošta 1914-1918“ a získal velkou stříbrnou medaili za 74 bodů.

Ve třídě tradiční filatelie měli čeští vystavovatelé převahu; z 12 exponátů jich z ČR bylo 8. Kvantitu však slovenští filatelisté vyvážili kvalitou – ze čtyř **zlatých** medailí udělených v této soutěžní třídě putovala do ČR pouze jediná. Tu získal za 87 bodů Petr Radosta díky svému exponátu „Velká Británie 1840-1870“. Velkou pozlacenou medaili si odvezl Miloslav Kalabza; jeho exponát „Polsko 1925-1939“ byl ohodnocen 80 body. Pozlacenou medaili si do své sbírky přidal Václav Šraut díky 76 bodům za exponát „Poštovní známky na území Albánie 1913-1945“. Zbylých 5 českých exponátů obdrželo ve vzácné shodě 74 bodů a velkou stříbrnou medaili.

Nejpočetněji byla obsazena třída námětové filatelie; divákům se představilo 18 exponátů. Zde byla naopak účast českých vystavovatelů skromnější, prezentovali se čtyřmi exponáty (z toho byly dva jednorámové). Na **zlatou** medaili dosáhl jediný exponát – „Jak fénix z

popela (Pro slávu sportu III)“ Petera Osuského. Do ČR si pozlacenou medaili za 79 bodů přivezl Petr Fencel díky svému exponátu „První žena v kosmu“. Stříbrné medaile díky získaným 65 bodům mají ve vitrince Ladislav Ondruška za exponát „Od snu a báji k aerobusu“ a Miloslav Veselý za exponát „První československý kosmonaut“. Pouze o bod méně a postříbřenou medaili pak získal Emanuel Lukeš za exponát „Světová kolumbovská výstava – Chicago 1893“.

Svého zástupce jsme měli i ve třídě celin. Jaroslav Benkovský představil svůj exponát „Azory a Madeira – celiny 1878-1931“, za který od jury získal 74 bodů a velkou stříbrnou medaili. Rovněž v otevřené třídě se představil jeden český exponát – „Bonsaj“ Emanuela Lukeše; odnesl si stříbrnou medaili za 72 bodů.

Ve třídě mládeže se představilo celkem 10 exponátů. Jako nejlepší byly ohodnoceny exponáty Pavlína Ondrejkové – exponát „Národní přírodní rezervace Čertoryje“ byl ohodnocen velkou pozlacenou medailí za 82 bodů, exponát „Zelená lékárna – tisíce let přírodního léčitelství“ získal 75 bodů a pozlacenou medaili. 66 bodů a stříbrnou medaili získali shodně Tomáš Prusík za exponát „Skauting – Junáctví“ a Gabriela Soukupová za exponát „Vánoční svátky“.

Kdo na výstavě hledal dlouho a pozorně, dopátral se i exponátů ve třídě filatelistické literatury (bohužel organizátorům se podařilo tuto soutěžní třídu před návštěvníky celkem slušně „utajit“). Také zde měla Česká republika své zástupce a rozhodně se neztratili. Nejlepším exponátem v této soutěžní třídě byla publikace Jaroslava Punčocháře „Příležitostná razítka s leteckými motivy z území Československa 1918-2012“; jury za ni udělila 82 bodů a velkou pozlacenou medaili. Za „Filatelistické motivy 2011“ získala Česká námětová společnost SČF 74 bodů a velkou stříbrnou medaili; pouze o bod méně obdržel Jaroslav Petrásek za „Katalog sportovních razítek ČSR“. A konečně Vladislav Beneš prezentoval publikaci „90 let klubu filatelistů ve Vysokém Mýtě“, za kterou byl oceněn 65 body a stříbrnou medaili.

Na závěr nezbyvá než poděkovat organizátorům za uspořádání této výstavy a za pokračování v tradici bilaterálních výstav. Vystavovatelům z České republiky děkuji za účast na této výstavě a mnohým z nich i za osobní účast na výstavě a na jejím palmáre.

David Schiller, národní komisař výstavy

CROATIA 2013 Záhřeb

Chorvatský filatelistický svaz uspořádal ve dnech 26. 6. až 29. 6. 2013 v Záhřebu **Mezinárodní filatelistickou výstavu – Croatia in the European Union**. Uskutečnila se na oslavu přijetí Chorvatska do Evropské unie. Čestný patronát nad ní převzal nejvyšší představitel země prezident Ivo Josipovič. Evropskou filatelistickou federaci FEPA, která výstavu zaštiťovala, reprezentoval její prezident Jorgen Jorgensena. V krásném prostředí galerie Klovičevi dvori se této výstavě zúčastnily spřátelené filatelistické svazy z Česka, Maďarska, Portugalska, Rakouska, Slovenska a Slovinska.

V silné mezinárodní konkurenci dosáhli všichni naši vystavovatelé velkých úspěchů. Bohumír **Pospíšil** získal za specializovaný exponát *Osvobozená republika zlatou* medaili. Jan **Starec** za specializovaný katalog *Celiny České Republiky 1993-2010 zlatou* medaili. František **Dusbábek** získal za exponát *Československé předběžné a souběžné známky 1918-1919* velkou pozlacenou medaili. Ing. Petr **Fenc**l za exponát *První československý kosmonaut* pozlacenou medaili.

Zleva: Joao Soeiro, Portugalsko, Hadmar Fresacher, Rakousko, Ivan Librič, Chorvatsko, Igor Pirc, Slovinsko, Vojtech Jankovič Slovensko, Václav Kopecký, Česká republika a Gyorgy Lovei, Maďarsko.

Chorvatskému organizačnímu výboru výstavě může jen poblahopřát k úspěšnému průběhu.

Václav Kopecký, národní komisař

PŘÍPRAVA FILATELISTICKÉ VÝSTAVY V ROCE 2014

70 let klubu filatelistů ve Svitavách

Svitavy, okresní město na českomoravském pomezí, leží v Pardubickém kraji. Jejich historie sahá až do poloviny 13. století - první písemnou zmínku nalezneme v zakládací listině olomouckého biskupa Bruna z roku 1256. Jejich název se odvozuje od stejnojmenné řeky, pramenící nedaleko. Řeka Svitava městem protéká a pokračuje ve svém toku malebným údolím až do Brna, kde se její vody vlévají do Svatavy.

Svitavy patří do podhůří Českomoravské vysočiny, a tím je charakterizováno i podnebí – drsné, chladné a větrné. Dříve šlo o oblast zpracování lnu a dalších surovin pro textilní průmysl (vlna, bavlna). I proto bylo město ještě za první republiky nazýváno moravským Manchesterem. Od svého založení (kolonizace) mělo německou většinu obyvatelstva a v roce 1938 tedy připadlo k tzv. Sudetům. Po roce 1945 sem začali přicházet noví obyvatelé a Svitavy se postupně staly moderním průmyslovým centrem, jímž prochází železnice Vídeň – Brno – Praha, a křižovatkou silničních tahů na Olomouc, Brno, Vídeň, Havlíčkův Brod a Hradec Králové.

Právě rok 1945 byl významný i pro počátky filatelie ve městě. V létě tu byl založen klub filatelistů, který si tedy zanedlouho – v roce 2015 – připomene 70 let svého trvání. A právě toto výročí bylo impulsem pro zamýšlení členů místního KF 05-78, jak jej důstojně připomenout veřejnosti a zviditelnit výsledky své záliby. Nakonec si zvolili smělý cíl: Ve dnech 25. až 28. září 2014 se rozhodli uspořádat **Filatelistickou výstavu SVITAVY 2014** (2. a 3. stupně), jejíž součástí budou i filatelistické exponáty z oblasti esperanta, které má ve městě pevně zakotvenou svou činnost a dokonce i vlastní muzeum – jediné svého druhu v naší republice. Pořádáním této akce se KF 05-78 ve Svitavách snaží navázat na mnohaletou a bohatou tradici, kterou tu filatelie má, a navázat na řadu úspěšných výstav, které klub v minulosti pořádal (zatím poslední v roce 1999).

Se svitavskou filatelií je nesmazatelně spojeno jméno Stanislava Sýkory – nestora klubu a neúnavného propagátora našeho společného zájmu. Do filatelistické historie se zapsala především jeho bezmála čtyřicetiletá práce s mládeží, kdy jak na republikové, tak mezinárodní úrovni dosahoval „náš Standa“ vynikajících úspěchů.

Svitavský KF 05-78 má nyní 39 členů a v rámci Pardubického kraje patří k těm větším. Jeho členové se scházejí dvakrát do měsíce (vždy v neděli dopoledne) na pravidelných výměnných schůzkách a dvakrát do roka (jaro – podzim) pořádají filatelistické burzy. K propagaci filatelistické výstavě Svitavy 2014 založil klub webové stránky www.svitavy2014.estranky.cz, na nichž jsou uvedeny informace k výstavě (složení organizačního výboru, termíny, požadavky aj.). Výstava se bude konat pod záštitou Svazu českých filatelistů, města Svitavy – v čele se starostou Mgr. Davidem Šimkem, a Muzea a galerie města Svitavy. Připomene rovněž památku významného svitavského rodáka a mecenáše Valentina Oswalda Ottendorfera (1826-1900), zakladatele německé knihovny ve městě. Ta byla vůbec největší svého druhu na Moravě v období Rakousko-Uherska. Objekt této významné budovy – dominanty města – si pořadatelé vybrali za součást loga výstavě (dnes je mj. i sídlem muzea esperanta).

O přípravách celostátní filatelistické výstavě bude KF 05-78 Svitavy podávat pravidelné informace, a to jak na webových stránkách, tak formou příspěvků do časopisu Filatelie.

Miloš Pešek, předseda KF 05-78 Svitavy

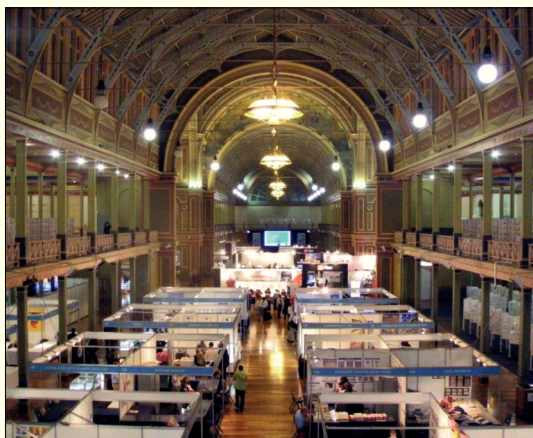

Světové výstavy a moderní filatelie

Pravidelně, při každé filatelistické výstavě a často i mimo ní, slyšíme nářky nad omezenou možností (spíše nemožností) tvorby exponátu z moderního (levného, současného) filatelistického materiálu. A samozřejmě nad nízkým hodnocením takového exponátu, když už se někdo odváží moderní materiál vystavit. Jistě, při současném bodovém hodnocení juro nemá moc možností takový exponát „slušně“ ohodnotit, protože mimo kritérií zpracování exponátu, kvality vystaveného materiálu a celkové prezentace, kde lze dosáhnout odpovídajícího bodového ohodnocení, v ostatních kritériích moderní materiály v porovnání s „klasikou“ body nutně ztrácí (mluvíme o třídách tradiční filatelie a exponátech dospělých vystavovatelů na výstavách FIP). Prvním krokem, jak z takového začarovaného kruhu ven, ukázal před několika lety FIP rozhodnutím o rozdělení exponátů v tradičních třídách do třech časových období:

- I. – období do UPU (většinou 1875)
- II. – období 1875 – 1945 (resp. konec II. světové války)
- III. – období 1945 – do současnosti

Nicméně to neřeší výše popsanou problematiku současně vydávaného filatelistického materiálu beze zbytku. A tak hned dvě velké letošní světové výstavy FIP – AUSTRALIA 2013, konaná v květnu v Melbourne a BRASILIANA 2013, která otevře své brány v listopadu v Rio de Janeiro, přistoupily k razantnímu řešení.

Na výstavě AUSTRALIA 2013 to byla výstavní třída „50 let moderní tradiční filatelie“, která měla za cíl propagovat zejména známky vydané po roce 1962 - tedy moderní filatelii posledních 50ti let. Tato zvláštní třída měla ukázat a podpořit sběratelské a vystavovatelské možnosti seriózních sběratelů nových emisí, kterých je, zejména na australském kontinentu, velké množství. Nová třída otevřela možnost účasti těchto exponátů na světové výstavě a tím i propagaci sbírání a studia nového filatelistického materiálu za účelem propagace a dalšího rozvoje filatelie.

Exponáty byly hodnoceny podle pravidel FIP pro tradiční filatelii s upravenými počty bodů pro jednotlivá

kritéria následovně: 0-25 bodů pro zpracování, 0-35 bodů pro odpovídající filatelistické znalosti, osobní studie a výzkum, 0-10 bodů pro kvalitu, 0-20 bodů pro vzácnost a dostupnost a posledních 0-10 bodů pro prezentaci. Bylo vypuštěno jinak základní kritérium filatelistický význam, ze kterého bylo 5 bodů přesunuto do kritéria zpracování exponátu a o zbývajících 5 bodů bylo navýšeno kritérium prezentace – evidentně za účelem přilákání zájmu návštěvníků výstavy.

Pro vystavovatele v této propagační třídě měl organizační výbor výstavy připraveny speciální medailony odlišné od medailů udělovaných v soutěžních třídách stejně jako hodnocení, které ač vyjádřeno výše uvedenými body, nebylo souměřitelné s oficiálními soutěžními třídami.

Na výstavě Brasiliána 2013 bude do soutěžních tříd zahrnuta třída Moderní filatelie, která by měla obsahovat exponáty sestavené převážně z filatelistických materiálů 21. století.

Cílem je povzbudit sběratele materiálů moderní filatelie k vystavování na nejvyšší úrovni a předvést poštovním administrativám, že je řada filatelistů, kteří sbírají a studují materiály, jež tyto vydávají.

Organizační výbor zpřístupňuje tuto třídu exponátům, které splňují zvláštní ustanovení FIP pro:

- A – Tradiční filatelii,
- B – Poštovní historii,
- C – Celiny.

Exponáty, které budou zařazeny do třídy Moderní filatelie, musí obsahovat filatelistický materiál vydaný poštovními úřady ve 21. století s tím, že exponát může obsahovat i malé procento materiálu vydaného před rokem 2000, pokud je tento důležitý a relevantní pro příslušné téma exponátu.

Exponáty ve třídě Moderní filatelie budou hodnoceny podle pravidel FIP aktuálně platných pro tři výše uvedené třídy. Oceněným exponátům budou uděleny medaile a budou zaznamenány i do soupisů FIP. Exponáty, které získají méně než 60 bodů, obdrží certifikát o účasti.

Do třídy Moderní filatelie na výstavě Brasiliána 2013 budou přijaty exponáty na základě doporučení národních komisařů a rozhodnutí organizačního výboru Brasiliána 2013 (tedy bez předchozí kvalifikace). Vystavovatelé mohou žádat o rozsah tří nebo pěti rámu na exponát.

Zavedením výše uvedených experimentálních tříd potvrzuje FIP i organizační výbory výstav skutečnost, že moderní filatelistický materiál stojí za to sbírat, studovat, udržovat a prezentovat. Že v řadě případů je těžké jej získat a že za krátký čas od jejich vydání je obtížné provést přesné hodnocení jeho filatelistického významu a vzácnosti. Nicméně jde o pozoruhodně novátorský počín světové filatelie, který by měl adekvátně potěšit i české sběratele.

**Vít Vaníček, místopředseda SČF
pro mezinárodní činnost**

Rekomandační nálepky s čárovým kódem (RSČK) byly zavedeny do provozu v září 2010. Jejich podoba byla definována v Technické informaci zveřejněné na stránkách České pošty. Předepsaná podoba podoba levé strany RSČK je na obrázku vlevo.

Vzhledem k tomu, že se nejedná o ceninu, lišily se nálepky od předepsaného vzoru už od jejich zavedení a postupně se objevilo několik variant.

a) Zřejmě nejrozšířenějším typem byla v roce 2010 RSČK s těmito znaky:

- nadpis „Česká pošta“
- bezpatkové písmo
- zarovnané nápisy „Doporučené / Recommandé“

b) ještě v r. 2010 se (výrazně méně často) objevila na poštách následující verze:

- nadpis „Česká pošta“
- patkové písmo
- nezarovnané nápisy „Doporučené / Recommandé“

c) ve stejném roce se (opět méně často) objevila na poštách následující verze:

- nadpis „ČESKÁ POŠTA“
- bezpatkové písmo
- zarovnané nápisy „Doporučené / Recommandé“

d) zřejmě až v roce 2011 se na poštách v hojném počtu dostala do oběhu RSČK podle bodu a), jen s nezarovnanými nadpisy, tedy:

- nadpis „Česká pošta“
- bezpatkové písmo
- nezarovnané nápisy „Doporučené / Recommandé“

e) samostatnou podobu mají příležitostné RSČK, které se liší použitým typem písma u všech nápisů, včetně velkého R, které se přizpůsobuje menší výšce čárového kódu.

Výše uvedené obrázky ukazují, že tři z uvedených typů RSČK se mi podařilo zachytit na jedné poště. K tomu je nutno poznamenat, že různé typy se na poštách vyskytují souběžně a opakovaně. Možná jde o dodávky z různých tiskáren.

Je to jen drobná zajímavost z poštovního provozu, ale v době, kdy je na zásilkách podstatně méně poštovních známek než bylo dříve, dává nám to možnost sledovat i další poštovní materiál. **J. Punčochář**

Soutěž FIP o nejhezčí analogickou pohlednici roku

Každým rokem vypisuje komise FIP pro maximafílii soutěž o nejhezčí analogickou pohlednici (CM - cartes maximum) světa. Po úspěchu z roku 2011 (hodnotily se CM vytvořené ze známek roku 2010), kdy se naše CM umístila na druhém místě, se letos budeme opět snažit zaujmout porotu analogickou pohlednicí z vlastní produkce. Pohlednice zaslané do soutěže jsou naskenovány a umístěny na internetové stránky, kde je hodnotí národní delegáti. Ti nesmí hodnotit CM vlastní země. Celkem ohodnotí 3 vybrané CM, které se jim líbí nejvíce. Po sečtení všech přidělených bodů vznikne celkové pořadí, které určí nejen vítěznou pohlednici, ale i CM na druhém a třetím místě.

Pro letošní soutěž, ve které budou hodnoceny CM vytvořené ze známek emisního ročníku 2012, vybrali naši sběratelé analogickou pohlednici vytvořenou ze známky emise Umění - Kamil Lhoták - Dívka s dlouhými vlasy. Pohlednici vydala Východočeská galerie v Pardubicích, kde je originál obrazu umístěný. V této galerii se též v den vydání známky uskutečnila její slavnostní inaugurace. Z akce je pořízena fotografie, na které jsou autoři CM, Josef Franc a Pavel Kancný, zachyceni u originálu obrazu. Do soutěže je zaslána verze s příležitostným razítkem, které bylo používáno v Poštovním muzeu u příležitosti konání výstavy známkové tvorby Kamila Lhotáka. Pro zajímavost uvádím, že na obraze je zvěčněna dívka, kterou Kamil Lhoták velmi dobře znal. Ačkoli to není vidět, dívka přišla o svoji pravou ruku, byla celkově vážně nemocná a zemřela velmi mladá.

Tvorba analogických pohlednic je velmi zábavnou formou trávení volného času, při níž lze zažít mnoho příjemných zážitků z různého prostředí. Každý zájemce o tvorbu CM se může hlásit na SČF nebo přímo u vedoucího sekce sběratelů CM.

Josef Franc

Naše účast na AUSTRALIA 2013

Světová výstava poštovních známek AUSTRALIA 2013, konaná u příležitosti stoletého výročí vydání první známky australského Commonwealthu „Kangaroo and Map stamp“, se konala v Královském výstavním paláci (dříve parlament) v Melbourne v květnu t.r. Se svými 3.500 výstavními rámy se zařadila mezi největší výstavy FIP posledních let. Významným spolupřátelkou byla australská pošta, jejíž stanoviště zaujímalo největší část obchodní části výstavy. K výstavě byla vydána celá řada atraktivních tisků a známek, včetně speciální edice věnované populárnímu závodnímu koni „Black Caviar“. Jeho vítězný pohár a další ceny dekorovaly značnou část prodejních prostor pošty, kterými se většinu dne vinula dlouhá fronta koupěchtivých návštěvníků. Ostatně ani pořadatelé výstavy se netajili svou vůlí přispět k propagaci dostihového sportu.

Financování celé ohromné a finančně náročné výstavy bylo postaveno na sponzorství. Hlavním sponzorem, vedle již zmíněné australské pošty, byl londýnský aukční dům SPINK a dále soukromí přispěvatelé, rozdělení do dvou kategorií na Patrony a Podporovatele. Bylo jich na 500 z celkem 27 zemí světa. Lví podíl na celkovém úspěchu výstavy i jejím finančním zajištěním ale měla dobrovolná součinnost stovek obětavých australských filatelistů, kteří před výstavou provedli repasi všech výstavních rámců a dále se účastnili práce organizačního výboru před, v průběhu i po výstavě.

Úžasným nápadem organizátorů výstavy bylo vytvoření mimosoutěžní propagační třídy „50 let moderní tradiční filatelie“, která měla za cíl propagovat zejména známky vydané po roce 1962 - tedy moderní filatelii posledních padesáti let. O tom ale píší podrobně v článku „Světové výstavy a moderní filatelie“.

Grand Prix výstavy získal vystavovatel z Japonska Koichi Sato za exponát Tasmánie, Mezinárodní Grand Prix další japonský vystavovatel Emil Buhmann za exponát Mysu dobré naděje a národní Grand Prix vystavovatel Ar-

thur Woo z Velké Británie za exponát Západní Austrálie. Celkem jury hodnotila 684 exponátů a udělila, mj. 49 velkých zlatých a 121 zlatých medailí.

Čeští vystavovatelé dosáhli následujícího hodnocení: Julius **Cacka** – „Cooperation of Russia in Space Exploration“ 77 bodů/velká stříbrná; Zdeněk **Filípek** – „Silesia Orientale“ 81 bodů/pozlacená; Miloš **Hauptman** – „Multistamps Flat Printing from Steel Engraving“ 83 bodů/pozlacená; Václav **Kopecný** – „France until 1875“ 75 bodů/velká stříbrná; Josef **Neumann** – „The First Postage Stamp“ 81 bodů/pozlacená; Petr **Tuček** – „SIAM - The Provisional Att Surcharges 1889-1899“ 83 bodů/pozlacená; Vít **Vaniček** – „Postal History of Czech Lands“ **91 bodů/zlatá** medaile.

Po návratu a předání exponátů jsem slyšel i četl na stánkách filatelického tisku řadu názorů – většinou kritických – k hodnocení čs. exponátů. Rád bych čtenáře informoval, že zpracování a způsob hodnocení soutěžních filatelických exponátů v rámci FIP se neustále vyvíjí a každý kongres FIP přijímá nějaké doplňky či změny těchto pravidel. Kdo tyto trendy nesleduje a pravidelně se v této oblasti nevzdělává, nemůže objektivně ani posuzovat, ani se vyjadřovat k těmto hodnocením.

Způsob hodnocení je podrobně popsán ve směrnicích FIP i SČF, ve filatelické literatuře a je přednášen na různých seminářích v zahraničí (letos např. Malmö, Budapest), seminářích konaných při příležitosti světových výstav i na seminářích, které pořádáme v rámci SČF. Bohužel účast našich vystavovatelů a dalších kolegů na těchto seminářích je mizivá.

Nicméně bych rád zdůraznil, že dosažení konkrétního počtu bodů či té které medaile není primárním cílem filatelie. Soutěžní vystavování v rámci FIP je pouze jednou z mnoha prestižních aktivit, které se sběratel a filatelista může věnovat.

Vít Vaniček, národní komisař SČF pro výstavu AUSTRALIA 2013

INFORMACE SEKRETARIÁTU PRO KLUBY A ODBORNÉ SPOLEČNOSTI

• Sekretariát SČF sděluje, že z úsporných důvodů se nebudou do klubů filatelistů (KF) rozesílat návratky s dotazem na počty příspěvkových známek pro rok 2014. Znamky se budou vydávat podle počtu, odebraného v roce 2013. V případě změny prosíme zástupce klubů, aby změny – nové počty členů – nahlásili sami.

Předsedům a hospodářům KF děkujeme za pochopení a spolupráci. **Marie Izsová, ekonomka SČF**

• Od 1. září 2013 bude opět v provozu **zasedací místnost SČF**, nyní již v Praze 1, Opletalova ul. 29, III. patro, číslo dveří 311.

Stejně jako v minulých letech, i nyní je zasedací místnost k dispozici klubům filatelistů (KF), odborným společnostem (OS) a komisím pro jejich akce. Rovněž slouží jako studijní místnost pro návštěvníky knihovny.

Uvádíme dny, které jsou již do konce roku zadány:

- 31. 8. 2013 – Výkonný výbor SČF
- Všechny čtvrtky v měsíci (odpoledne) – KF 00-01 Praha
- Každé druhé úterý v měsíci (odpoledne) – OS Rusko
- Každé třetí úterý v měsíci (odpoledne) – R nálepky
- 6. 9. 2013 – OS Rusko
- 7. 9. 2013 – Námetová společnost - doc. Rotport
- 16. 9. 2013 – KF Středočeší
- 16. 11. 2013 – Polní pošta

Ostatní zájemce žádáme o urychlené sdělení jejich požadavků.

Při této příležitosti připomínáme KF a OS, aby včas odesílali odůvodněné požadavky na udělení svazových vyznamenání.

Nadězda Hanzlová, sekretariát SČF

INFORMACE SČF, číslo 3/2013.

Vydává Svaz českých filatelistů, Opletalova 29, 110 00 Praha 1; www.informace-scf.cz

Uzávěrka čísla: 25. srpna 2013. **Adresa redakce:** sekretariat@informace-scf.cz

Redakční rada: PaedDr. Josef Šolc - šéfredaktor. Členové: Ing. Petr Fencl, Mgr. Jaroslav Maleček, Ing. Walter Müller, Mgr. Václav Špatný, RNDr. Zdeněk Töpfer, CSc. **Grafická úprava:** Mgr. Vladimír Münzberger.